

Valdkond	Sotsiaaalained
Kursuse nimetus	Euroopa maade ja USA ajalugu
Klass	11.-12. klass
Kursuse eesmärk	Kursuse eesmärk on anda õpilasele arusaam tänapäeva maailma kujundanud uusaegsetest arengutest, isikutest ja protsessidest. Õppida tundma seoseid uusaja riikluse ja tänapäevaste institutsioonide vahel.
Kursuse sisu lühikokkuvõte	<p>Teemad: Inglismaa 17. sajandil, absolutism, valgustus, Saksamaa uusajal, Euroopa ühiskond 17.-18. sajandil, USA sünn ja kujunemine, Prantsuse revolutsioon, Napoleon, Viini kongress, industriaalühiskond, poliitilised õpetused (liberalism, sotsialism), rahvuslik liikumine, Venemaa uusajal</p> <p>Mõisted/isikud: absolutism, parlamentarism, valgustus, revolutsioon, tööstusrevolutsioon, Napoleon, liberalism, sotsialism, Karl Marx, Otto von Bismarck, George Washington</p> <p>Põhimõtted: Anda õpilastele põhiteadmised Euroopa ja USA ajaloost ning oskuse analüüsida erinevate arengute mõju nii kaasajale kui tänapäeva ühiskonnale. Väärtustada eri teooriate ja seisukohtade arvestamise vajadust ajalooliste narratiivide määramisel sündmustest kõnelemisel. Õpetada allikakriitikat nii kirjalike kui kujutavate allikate käsitlemisel.</p>
Lõiming teiste õppeainete ja päriseluga	Õppeained: Geograafia – Napoleoni sõjakäikude ulatus ja tema okupatsioonist tuleneva rahvusliku eneseteadvuse suurenemine Euroopa rahvaste hulgas. Kunstiajalugu - uusaeg ja rahvuslik liikumine. Kirjandus – James F. Cooper „Viimane mohikaanlane“, D. Dafoe „Robinson Crusoe“, M. de Cervantes „Don

	<p>Quijote“, filmid S. Coppola „Marie Antoinette“, A. Inarritu „Mees, kes jäi ellu“.</p> <p>Muusikaajalugu – näidata seoseid ühiskondliku arengu ja muusikastiilide vahel: klassitsism ja valgustus, romantism ja rahvuslus kui reaktsioon teadusele, realism, Napoleon ja Tšaikovski („1812“).</p> <p>Päriseluga: USA kujunemine tänapäevaseks suurvõimuks sai alguse uusajal (näidata kuidas aitas uusaegsete ameeriklaste meelelaad kaasa modernse USA tekkimisele), valgustuse ja Prantsuse revolutsiooni ideede levik kui alus tänapäevasele riiklusele, võimude lahususe teooria tekkimine valgustuse ajal. Kuluuriliselt ja sümboolselt oluliste ehitiste, monumentide rajamise algus uusajal, vilju näeme tänapäeval (kuidas maad ja rahvad oma olemasolu mäletavad, õigustavad, esile tõstavad).</p>
<p>Akadeemilise aususe arendamine</p>	<p>Kursuse algul selgitatakse õpilastele ausa käitumise põhimõtteid ning ebaausa käitumise tagajärgi. Arutluse kirjutamise eel selgitatakse, mis on plagiaat. Esitluste ja arutluse puhul jälgitakse korrektset viitamist.</p>
<p>Õppija profiili rakendamine</p>	<p>Uurivad: allikate lugemine ja võrdlemine.</p> <p>Teadmishimulised: julgustada küsimuste küsimist ja omal käel uuritu propageerimist (endale huvitaval teemal esitluse tegemine).</p> <p>Mõtlevad: oskus seostada teooriaid päriseluliste näidetega (valgustuse ideede nägemine tänapäevastes põhiseadustes), põhjuse ja tagajärje seose nägemine, arutluse kirjutamine.</p> <p>Avatud suhtlejad avatud meelega: oma arvamuse sõnastamine, väitlemine, rollimäng (Viini kongressi läbimäng klassiruumis)</p> <p>Hoolivad ja julged: oma arvamuse väljendamine, teiste õpilaste ära kuulamine ja respektseerimine</p> <p>Tasakaalustatud eluviisiga: õppetunni materjali järgmiseks tunniks üle lugemine vähendab õpilase koormust arvestuseks õppimisel.</p>
<p>Õpioskuste arendamine, sh digioskuste arendamine</p>	<p>Õpioskused</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Teeb õiglasi ja kõikide huvidega arvestavaid otsuseid – kaasõpilastega uusaja esitluse teema valimine ja koostamine vajab teistega arvestamist ning pidevat läbirääkimist.

	<p>2. Loob seoseid erinevate ainete, valdkondade ja ideede vahel – õpilane näeb seoseid 18. ja 19. sajandi vahetusel toimuvate ühiskondlike muutuste ja kunsti vallas toimunud muutuste vahel; oskab kirjeldada valgustusideede mõju tänapäevale.</p> <p>Digioskused</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Suhtlus ja koostöö digikeskkonnas – digisisu väärtus; sihtrühm ja keskkond digisisu jagamiseks – kursuse jooksul tehtavate digiülesannete lahendamise eel korraldatakse üle, kuidas valida auditooriumile vastavat keskkonda digisisu loomiseks ja esitlemiseks. 2. Digisisu loomine – Digisisu loomine erinevaid multimeedia elemente kasutades (tekst, pilt, video, heli, animatsioon, video- ja helitöötlus) – luuakse video tehnika ning kommunikatsiooni arengust 18. ja 19. sajandil.
Õpitulemused	<p>Prantsusmaa</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Õpilane teab valgustusliikumise, Prantsuse revolutsiooni ja Napoleoni sõdade tähendust Euroopa ajaloo taustal; 2. mõistab Prantsusmaa ajaloo seoseid Euroopa ajaloo protsessidega; 3. väärtustab Prantsusmaa kultuuripärandit, teab tähtsamaid kultuuri- ja ajaloo-objekte ning leiab nende kohta infot; 4. seletab ja kasutab kontekstis mõisteid generaalstaadid, pärtliöö, žirondiinid, jakobiinid; 5. teab, kes olid Louis XIV, Napoleon Bonaparte, Robespierre, Napoleon III, ning iseloomustab nende tegevust. <p>Suurbritannia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. seletab parlamentarismi ning modernse demokraatia kujunemist; 2. selgitab Suurbritannia tõusu juhtivaks koloniaalvõimuks; 3. analüüsib Suurbritannia ajaloo seoseid Euroopa ajalooga; 4. väärtustab Suurbritannia kultuuripärandit, teab tähtsamaid kultuuri- ja ajalooobjekte ning leiab nende kohta infot; 5. seletab ja kasutab kontekstis mõisteid puritaanid, õiguste bill, toorid ja viigid, tööstusrevolutsioon; 6. teab, kes olid Henry VIII, Elizabeth I, Charles I, Cromwell, Victoria, ning iseloomustab nende tegevust.

Saksamaa

1. kirjeldab Preisimaa põhijooni, sh valgustusreforme;
2. iseloomustab Saksamaa ühinemist ja Saksa keisririigi arengut enne Esimest maailmasõda;
3. väärtustab Saksamaa kultuuripärandit, teab tähtsamaid kultuuri- ja ajaloo-objekte ning leiab nende kohta infot;
4. teab, kes olid Friedrich Wilhelm I, Friedrich II, Otto von Bismarck, Martin Luther ja Wilhelm II, ning iseloomustab nende tegevust.

Ameerika Ühendriigid

1. teab Põhja-Ameerika inimasustuse kujunemist enne koloniseerimist;
2. teab ja seletab Ameerika Ühendriikide tekkimist ning valitsemise ajaloolisi juuri, eriti iseseisvussõja ja kodusõja tähendust ühiskonna arengule;
3. tunneb põhja, lõuna ja lääne eripära Ameerika ühiskonna arengus;
4. väärtustab Ameerika Ühendriikide kultuuripärandit, teab tähtsamaid kultuuri- ja ajaloo-objekte ning leiab nende kohta infot;
5. seletab ja kasutab kontekstis mõisteid iseseisvusdeklaratsioon, farmerlus, abolitsionism;
6. teab, kes olid George Washington, Thomas Jefferson ja Abraham Lincoln, ning iseloomustab nende tegevust.

Venemaa

1. iseloomustab Venemaa ühiskonna arengu ja valitsemise eripära, püüdu euroopastumisele ning vastandumist Euroopale;
2. iseloomustab õigeusu mõju Venemaa arengule ja kultuurile ning seletab Moskva kui nn kolmanda Rooma kontseptsiooni;
3. kirjeldab Vene ekspansionismi põhisuundi ja tulemusi;
4. väärtustab Venemaa kultuuripärandit, teab tähtsamaid kultuuri- ja ajaloo-objekte ning leiab nende kohta infot;
5. seletab ja kasutab kontekstis mõisteid patriarh, metropoliit, ikoon, kirillitsa, opritšnina, vanausulised, dekabristid, slavofiilid, narodnikud;

	6. teab, kes olid Rjurik, Jaroslav Tark, Ivan IV Julm, Peeter I, Katariina II, Aleksander I, Aleksander II, Aleksander III ja Nikolai II, ning iseloomustab nende tegevust.
Hindamine	Hindamine toimub iganädalaste tunnikontrollide, esitluse ja arutluse põhjal.
Õppekäigud, projektid, külalisesinejad jms	Võimalusel teemakohase näituse külastus Tartu muuseumis.
Õppetöö diferentseerimine	Ajaloo-olümpiaad, perioodi töö järele vastamine.
Õppematerjalid	Inimene. Ühiskond. Kultuur. III osa. Uusaeg. Mati Laur, Tõnu Tannberg. Avita: 2009 EAÜSi interaktiivsed materjalid